

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/24-03/3
URBROJ: 613-01-06-2-24-9
Zagreb, 5. srpnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Nezavisni zastupnik
talijanske nacionalne
manjine u Hrvatskom
saboru dr. sc. Furio Radin
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ZASTUPNIKU	3
	Djelokrug	3
	Sustav unutarnjih kontrola	3
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2023.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	9
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2023.	11
	Provedba naloga i preporuka	14

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija nezavisnog zastupnika talijanske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru dr. sc. Furija Radina (dalje u tekstu: Zastupnik) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Zastupnika sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Zastupnika za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Zastupnika za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Zastupnika

Zastupnik je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ZASTUPNIKU

Djelokrug

Odredbama članka 19. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine 155/02, 47/10 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 80/10 i 93/11 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 16. do 19. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 116/99, 109/00 – vjerodostojno tumačenje, 53/03, 69/03 – pročišćeni tekst, 167/03 – Odluka o nedavanju vjerodostojnog tumačenja, 19/07, 20/09 – vjerodostojno tumačenje, 145/10, 93/11 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 120/11 – pročišćeni tekst, 19/15, 66/15 – pročišćeni tekst, 104/15 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 48/18 – Odluka o nedavanju vjerodostojnog tumačenja i 98/19), utvrđeno je pravo pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj na zastupljenost u Hrvatskom saboru, na način da se nacionalnim manjinama koje u stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s više od 1,5 % stanovnika jamči najmanje jedno, a najviše tri zastupnička mjesta pripadnika te nacionalne manjine u Hrvatskom saboru. Pripadnici talijanske nacionalne manjine biraju jednog zastupnika.

Zastupnik je nezavisni zastupnik talijanske nacionalne manjine, izabran kao kandidat grupe birača u XII. izbornoj jedinici, koja čini cjelokupno područje Republike Hrvatske, u kojoj autohtone nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj biraju zastupnike u Hrvatski sabor.

Bio je nezavisni zastupnik talijanske nacionalne manjine 10. saziva Hrvatskog sabora sa zastupničkim mandatom od 22. srpnja 2020. do 16. svibnja 2024. Obnašao je dužnost potpredsjednika Hrvatskog sabora te člana Kluba zastupnika nacionalnih manjina, Kluba zastupnika Istarskog demokratskog sabora, Odbora za međuparlamentarnu suradnju, Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Izaslanstva Hrvatskoga sabora u Parlamentarnoj skupštini Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS).

U ožujku 2024. donesena je Odluka o raspuštanju Hrvatskoga sabora (Narodne novine 31/24) s 14. ožujka 2024., a izbori za zastupnike u Hrvatski sabor održani su 16. i 17. travnja 2024. u skladu s Odlukom o raspisivanju izbora za zastupnike u Hrvatski sabor (Narodne novine 32/24). Konačne rezultate izbora zastupnika u Hrvatski sabor u XII. izbornoj jedinici u kojoj se birao zastupnik talijanske nacionalne manjine utvrdilo je i objavilo Državno izborno povjerenstvo 29. travnja 2024. (Narodne novine 50/24).

Od 16. svibnja 2024. Zastupniku je započeo zastupnički mandat 11. saziva Hrvatskog sabora. Prema uvidu u mrežnu stranicu Hrvatskoga sabora (27. svibnja 2024.), obnaša dužnost potpredsjednika Hrvatskoga sabora te člana Kluba zastupnika nacionalnih manjina, Kluba zastupnika Istarskog demokratskog sabora (IDS), Primorsko-goranskog saveza (PGS), Unije Kvarnera (UNIJA) i Istarske stranke umirovljenika – Partito Istriano dei pensionati (ISU – PIP), Odbora za međuparlamentarnu suradnju i Izaslanstva Hrvatskoga sabora u Parlamentarnoj skupštini Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS).

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Poslovanje Zastupnika temelji se na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Računovodstvene poslove za Zastupnika obavlja knjigovodstveni servis, a Zastupnik ovjerava i kontrolira knjigovodstvene isprave na temelju kojih su poslovni događaji evidentirani u poslovne knjige.

Vanjsku komunikaciju Zastupnik provodi putem službenih mrežnih stranica te Twitter, Instagram i Facebook profila. Na mrežnim stranicama Zastupnika u okviru dokumenata objavljeni su programi i planski dokumenti (mandatni i godišnji programi rada te financijski planovi), godišnji financijski izvještaji i izvještaji o donacijama.

Planiranje

Zastupnik je izradio Program rada za mandatno razdoblje 2020. – 2024., Program rada i Financijski plan za 2023. te dvije izmjene i dopune Financijskog plana za 2023.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 198.359,28 eura (u koje je uključen preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja u iznosu od 144.913,36 eura) i rashodi u iznosu od 148.000,00 eura. Drugim Izmjenama i dopunama Financijskog plana (prosinac 2023.) iznos planiranih prihoda i rashoda je smanjen te su prihodi (u koje nije uključen preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja) planirani u iznosu od 53.512,58 eura, a rashodi u iznosu od 71.000,00 eura. Također je planiran i višak prihoda u iznosu od 137.093,24 eura, kao planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će biti ostvaren na 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se financijski plan donosi (sastoji se od viška prihoda iz prethodnih godina i očekivanog manjka prihoda za godinu koja prethodi godini za koju se financijski plan donosi). Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 53.411,65 eura i prihode od kamata u iznosu od 100,93 eura. Planirani rashodi odnose se na rashode za suradnike (ugovori o djelu, autorski ugovori, prijevodi, student-servis i usluge) u iznosu od 9.000,00 eura te materijalne rashode u iznosu od 62.000,00 eura (od čega se na uredski potrošni materijal, energiju, poštanske, telefonske i internetske usluge, režije i najamnine odnosi 5.000,00 eura; službena putovanja – putne troškove, dnevnice 13.000,00 eura; uredsku opremu 10.000,00 eura; susrete s biračima, uključujući prijevoz i reprezentaciju 8.000,00 eura, literaturu, informatičke programe, tisak i distribuciju 3.000,00 eura; razvijanje komunikacije s biračima digitalnim i klasičnim metodama 21.000,00 eura te druge i neplanirane rashode 2.000,00 eura).

Program rada za 2023. sadrži glavne aktivnosti za ostvarivanje prava talijanske nacionalne manjine, a odnose se na provođenje odredaba ugovora koji su 1996. zaključili Republika Hrvatska i Talijanska Republika te zaštitu stečenih prava (prava na izjašnjavanje pripadnosti nacionalne manjine; prava na kulturnu autonomiju te prava na sudjelovanje u procesu odlučivanja); ostvarivanje posebnog prava glasa talijanske nacionalne manjine pored općeg prava glasa na parlamentarnim izborima te odgovarajuće predstavljanje u tijelima lokalne samouprave i uprave; afirmaciju dvojezičnosti u županijama, gradovima i općinama gdje povijesno žive Talijani u Republici Hrvatskoj; suradnju s Talijanskom Unijom, njezinim lokalnim zajednicama i ustanovama, COMITES-om te vijećima nacionalnih manjina; vrednovanje posebnosti škola s nastavom na talijanskom jeziku; osiguranje veće senzibilnosti države, odnosno Vlade Republike Hrvatske prema područjima koja nastanjuje autohtona talijanska nacionalna manjina (Istra, Rijeka i Kvarner); suradnju s hrvatskom, talijanskom i slovenskom vladom, drugim nacionalnim manjinama u Republici Hrvatskoj, Talijanskoj Republici i drugim zemljama te s talijanskom dijasporom iz Istre, Kvarnera i Dalmacije.

Nadalje, upoznavanje manjina u drugim zemljama te suradnju s emigrantskim i imigrantskim zajednicama u Republici Hrvatskoj i svijetu; stalnu suradnju i susrete s biračima, pripadnicima talijanske nacionalne manjine; unaprjeđenje odnosa između Republike Hrvatske i Talijanske Republike; unaprjeđenje rada Ureda Zastupnika talijanske nacionalne manjine i njegovo opremanje; razvijanje komunikacije s biračima digitalnim i klasičnim metodama; izradu, tisak i distribuciju publikacije namijenjene biračima; poduzimanje aktivnosti koje će unaprijediti položaj talijanske nacionalne manjine; realizaciju Operativnih planova nacionalnih manjina s posebnim naglaskom na talijansku manjinu te posvećivanje pažnje Popisu stanovništva i Zakonu o referendumu u dijelu koji je važan za ljudska i manjinska prava te stvaranje uvjeta za program pomoći posebno ranjivim skupinama Talijana i drugih građana Republike Hrvatske s kojima talijanska manjina živi i surađuje.

Financijski izvještaji

Zastupnik vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke uz Bilancu. Financijski izvještaji za 2023., Program rada i Financijski plan za 2023., dvije izmjene i dopune Financijskog plana za 2023., Program rada za mandatno razdoblje 2020. – 2024. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Tijekom obavljanja revizije (svibanj 2024.) Državnom uredu za reviziju su dostavljeni i Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilanca (uz potvrdu o preuzetom izvještaju od Financijske agencije u propisanom roku), kao i ispravljene Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu). S obzirom na to da su podaci iskazani u navedenim financijskim izvještajima istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, opisuju se u nastavku (u Izvještaju o prihodima i rashodima koji je unesen u informacijski sustav za nadzor financiranja u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju nije iskazan višak prihoda – preneseni zbog čega je i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju pogrešno iskazan, a u Bilanci je novac na računu iskazan u okviru inozemnih poslovnih banaka umjesto u okviru tuzemnih poslovnih banaka).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 53.512,58 eura, što je 6.753,14 eura ili 14,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi jednaki su planiranima.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	46.757,58	53.411,65	114,2
2.	Drugi prihodi	1,86	100,93	5 426,3
	Ukupni prihodi	46.759,44	53.512,58	114,4

Prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 53.411,65 eura odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Zastupnika. Ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te tri odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 146/22, 37/23 i 73/23), koje je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora u prosincu 2022. te ožujku i srpnju 2023. U skladu s navedenim odlukama, Zastupniku su u 2023. raspoređena sredstva u ukupnom iznosu od 53.411,65 eura te su doznačavana tromjesečno.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 51.282,44 eura, što je 11.067,70 eura ili 27,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 19.717,56 eura ili 27,8 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	36.574,15	45.279,21	123,8
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	110,56	17.999,17	16 280,0
1.2.	Drugi materijalni rashodi	36.463,59	27.280,04	74,8
2.	Rashodi amortizacije	3.505,61	5.865,67	167,3
3.	Financijski rashodi	134,98	137,56	101,9
	Ukupni rashodi	40.214,74	51.282,44	127,5
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	46.759,44	53.512,58	114,4
	Višak prihoda	6.544,70	2.230,14	34,1

U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje (za 17.888,61 euro ili 16 180,0 %), između ostalog, zbog povećanja rashoda za zakup *billboard* plakatnih površina, dok su manje ostvareni drugi materijalni rashodi (za 9.183,55 eura ili 25,2 %), između ostalog, zbog smanjenja naknada drugim osobama izvan radnog odnosa.

– Materijalni rashodi

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 45.279,21 euro, što je 88,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za promidžbu i informiranje u iznosu od 17.999,17 eura i druge materijalne rashode u iznosu od 27.280,04 eura.

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni u iznosu od 17.999,17 eura najvećim dijelom odnose se na zakup *billboard* plakatnih površina (studeni/prosinac 2023.) za redovno poslovanje Zastupnika u iznosu od 17.965,00 eura.

Drugi materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 27.280,04 eura odnose se na naknade troškova zaposlenima za službena putovanja (između ostalog, troškove smještaja i zrakoplovnih karata Zastupnika) u iznosu od 12.388,33 eura, računalne usluge (održavanje računalne opreme i aplikacija) u iznosu od 2.942,23 eura, sitni inventar u iznosu od 2.006,43 eura, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 1.959,53 eura, intelektualne i osobne usluge (knjigovodstvene usluge) u iznosu od 1.732,32 eura, zakupnine i najamnine (najam poslovnog prostora) u iznosu od 1.592,64 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 1.462,77 eura, reprezentaciju u iznosu od 1.417,09 eura, troškove uredskog materijala u iznosu od 1.189,85 eura, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 379,26 eura te naknade troškova zaposlenima za prijevoz, rad na terenu i odvojeni život u iznosu od 209,59 eura.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 5.865,67 eura, što je 11,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na amortizaciju proizvedene dugotrajne imovine (komunikacijska oprema i oprema za ostale namjene).

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2023. iznosi 2.230,14 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 154.580,87 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 156.811,01 euro.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 157.175,92 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	9.892,80	12.893,04	130,3
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	9.892,80	12.893,04	130,3
2.	Financijska imovina	144.987,29	144.282,88	99,5
2.1.	Novac u banci i blagajni	144.918,18	144.213,77	99,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	69,11	69,11	100,0
	Ukupno imovina	154.880,09	157.175,92	101,5
3.	Obveze	299,30	364,91	121,9
3.1.	Obveze za rashode	299,30	364,91	121,9
4.	Vlastiti izvori	154.580,87	156.811,01	101,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	154.880,17	157.175,92	101,5

Ukupna vrijednost imovine koncem 2023. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2023. za 2.295,83 eura, a obveza i vlastitih izvora za 2.295,75 eura odnosno za 1,5 % (vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora početkom godine nije uravnotežena zbog preračunavanja kuna u euro).

Vrijednost proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 12.893,04 eura odnosi se na uređaje, strojeve i opremu za druge namjene (između ostalog, komunikacijska i računalna oprema) nabavne vrijednosti od 88.113,62 eura te ispravak vrijednosti od 75.220,58 eura. Iako je revizijom utvrđeno da su stavke ukupnih zbrojeva nabavne i knjigovodstvene vrijednosti te iznosa amortizacije u Popisu i konačnom obračunu amortizacije dugotrajne materijalne imovine na dan 31. prosinca 2023., koji je dostavljen Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije, pogrešno iskazane i zbrojene (vrijednost opreme nabavljene prethodnih godina iskazana je u kunama, a opreme nabavljene u 2023. u eurima), točno je evidentirana u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) i iskazana u financijskim izvještajima.

Financijska imovina u iznosu od 144.282,88 eura odnosi se na novac na računu poslovne banke za redovito godišnje financiranje Zastupnika u iznosu od 144.199,54 eura, novac u blagajni u iznosu od 14,23 eura te potraživanja za više plaćene doprinose u iznosu od 69,11 eura.

Obveze (za rashode) u iznosu od 364,91 euro odnose se u cijelosti na obveze prema dobavljačima u zemlji.

Vlastiti izvori u iznosu od 156.811,01 euro odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 8. travnja do 5. srpnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i u skladu s financijskim planom nezavisnog zastupnika
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
6. Program rada za mandatno razdoblje 2020. – 2024.
7. Program rada za 2023.
8. Financijski plan za 2023. te njegove izmjene i dopune.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Zastupnika. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori (između ostalog, obavljena je detaljna provjera ulaznih računa, dokumentacije u vezi s prihodima i rashodima te izvoda poslovne banke o poslovanju putem posebnog računa za redovito godišnje financiranje Zastupnika). Obavljeni su razgovori s osobom zaduženom za vođenje administrativnih i financijskih poslova. Provjerena je provedba naloga iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje.

1. Planiranje

- 1.1. Zastupnik je izradio Financijski plan za 2023. te dvije izmjene i dopune Financijskog plana za 2023. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 198.359,28 eura (u koje je uključen preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja u iznosu od 144.913,36 eura) i rashodi u iznosu od 148.000,00 eura.

Drugim Izmjenama i dopunama Financijskog plana (prosinac 2023.) iznos planiranih prihoda i rashoda je smanjen te su prihodi (u koje nije uključen preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja) planirani u iznosu od 53.512,58 eura, a rashodi u iznosu od 71.000,00 eura. Također je planiran i višak prihoda u iznosu od 137.093,24 eura. Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 53.411,65 eura i prihode od kamata u iznosu od 100,93 eura. Planirani rashodi odnose se na rashode za suradnike (ugovori o djelu, autorski ugovori, prijevodi, student-servis i usluge) u iznosu od 9.000,00 eura te materijalne rashode u iznosu od 62.000,00 eura (na uredski potrošni materijal, energiju, poštanske, telefonske i internetske usluge, režije i najamnine odnosi se 5.000,00 eura; službena putovanja – putne troškove, dnevnice 13.000,00 eura; uredsku opremu 10.000,00 eura; susrete s biračima, uključujući prijevoz i reprezentaciju 8.000,00 eura, literaturu, informatičke programe, tisak i distribuciju 3.000,00 eura; razvijanje komunikacije s biračima digitalnim i klasičnim metodama 21.000,00 eura te druge i neplanirane rashode 2.000,00 eura). Financijskim planom za 2023. te njegovim izmjenama i dopunama, rashodi nisu planirani najmanje na razini skupine iz Računskog plana za neprofitne organizacije.

Odredbom članka 5., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12., stavka 1. te članka 13., stavka 1. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije, između ostalog, sastoji od plana prihoda i rashoda koji se priprema najmanje na razini skupine iz Računskog plana za neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati plan prihoda i rashoda najmanje na razini skupine iz Računskog plana za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Iako su donesene dvije izmjene i dopune Financijskog plana za 2023., i dalje su ostvarena značajna odstupanja ostvarenih pojedinih rashoda u odnosu na planirane. Tako su materijalni rashodi planirani u iznosu od 62.000,00 eura, a ostvareni u iznosu od 45.279,21 euro, što je 16.720,79 eura ili 27,0 % manje od planiranih.

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 5.865,67 eura te financijski rashodi ostvareni u iznosu od 137,56 eura nisu bili planirani.

Odredbama članka 5., stavka 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 19. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se izmjene i dopune financijskog plana provode tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana; izmjene i dopune financijskog plana obvezno se provode u slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a posebice u slučaju nastanka novih obveza za čije podmirenje sredstva nisu osigurana, odnosno smanjenja prihoda uz čije je ostvarenje vezano podmirenje već nastalih obveza.

Državni ured za reviziju nalaže u financijskom planu te eventualnim izmjenama i dopunama financijskog plana realnije planiranje rashoda, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Zastupnik vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Rashodi i imovina u pojedinim slučajevima nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije. Tako su rashodi za zakup *billboard* plakatnih površina za redovno poslovanje Zastupnika u iznosu od 17.965,00 eura, u poslovnim knjigama pogrešno evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani na računu ostale usluge, umjesto na računu usluge promidžbe i informiranja. Rashodi za službena putovanja zaposlenih u iznosu od 12.388,33 eura, koji se odnose na troškove službenih putovanja Zastupnika u poslovnim knjigama pogrešno su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani na računu naknade troškova zaposlenima, umjesto na računu naknada troškova službenih putovanja ostalim osobama izvan radnog odnosa. Nadalje, rashodi za naknade prijevoza, za rad na terenu i odvojeni život u iznosu od 209,59 eura koji se odnose na usluge taksi-prijevoza Zastupnika, u poslovnim knjigama pogrešno su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani na računu naknade troškova zaposlenima, umjesto na računu usluga telefona, pošte i prijevoza. Također, komunikacijska oprema (mobilni uređaj i pametni sat) nabavljena u 2023. u iznosu od 2.629,46 eura, evidentirana je i iskazana u okviru računa opreme za ostale namjene, umjesto u okviru računa komunikacijske opreme.

Odredbom članka 9., stavka 1. i članka 10., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije te je obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Raspored, sadržaj i primjena računa u računskom planu, između ostalog, definirani su Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Nadalje, prema odredbama članka 7., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te odredbi članka 3. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu neprofitno računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija, odnosno poslovnih događaja.

Državni ured za reviziju nalaže poslovne događaje evidentirati u poslovnim knjigama na računima propisanim računskim planom u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Rashodi amortizacije su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u iznosu od 5.865,67 eura, a odnose se na amortizaciju proizvedene dugotrajne imovine (komunikacijska oprema i oprema za ostale namjene). Za opremu za ostale namjene (nabavljenu u 2023.) u iznosu od 6.236,45 eura nije se primjenjivala stopa za obračun amortizacije dugotrajne imovine propisana Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (umjesto propisane stope od 20,0 %, pogrešno je primjenjivana veća stopa od 50,0 %).

Odredbama članka 41. navedenog Pravilnika, propisano je da skupina računa 43 – Rashodi amortizacije obuhvaća trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije. Amortizacija se počinje obračunavati od prvog idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je imovina predana u uporabu. Nadalje, propisane stope amortizacije dugotrajne imovine mogu se uvećati do maksimalno dvostrukih propisanih stopa za dugotrajnu imovinu koja se koristi za gospodarsku djelatnost kod neprofitnih organizacija obveznica poreza na dobit, nabavlja iz donacija povezanih s izvršenjem ugovornih programa (projekata i aktivnosti) te nabavlja iz donacija povezanih s nefinancijskom imovinom.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati amortizaciju dugotrajne imovine u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Zastupnik u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Zastupnika za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2023. provjereno je je li Zastupnik postupio prema nalogima danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) iz prošlih revizija i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Planiranje	2022.	N	Financijskim planom iskazati planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će biti ostvaren, a koji se sastoji od manjka/viška iz prethodnih godina, odnosno očekivanog manjka/viška u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2023.	provedeno
2.		2021. 2022.	N	Realnije planiranje rashoda po vrstama, odnosno u slučaju značajnijih odstupanja tijekom godine donijeti izmjene i dopune financijskog plana, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2023.	djelomično provedeno
3.	Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji	2022.	N	Poslovne događaje evidentirati u poslovnim knjigama na računima propisanim računskim planom u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	29. veljače 2024.	nije provedeno
4.		2022.	N	U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	29. veljače 2024.	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden daje se u nastavku.

- Iako su donesene dvije izmjene i dopune Financijskog plana za 2023., i nadalje su ostvarena značajna odstupanja ostvarenih pojedinih rashoda u odnosu na planirane (redni broj 2.).

Zastupnik je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju koji nije proveden te nalogu koji nije u cijelosti proveden.

1.2. Zastupnik je suglasan sa statusom naloga iz prošle revizije.